

BIBLIA

A decemberi elmélkedéseket Sulyok Gábor, a januáriakat a Bányai Közösség tagjai készítették

December 4. – Advent 2. vasárnapja – Mt 3,1-12 – Úton az igaz Isten felé

Kit kerestek? A baltás Isten nincsen, az csak az ember beteges rémálmaiban létezik!

Hosszú évezredekelt hagyunk magunk mögött, amelyekben az Istentől való félelem határozta meg az életünket, és biztosak voltunk abban, hogy előbb vagy utóbb utolér, és igazságos bíróként lesújt ránk az, aki a szíveket és a veséket vizsgálja, és akit nem lehet megtéveszteni. Ha itt valahogy mégis megúsznánk, akkor majd a végső elszámolásunkkor jutunk a pelyva sorsára, mert Isten szeme mindent lát, és ő nem hagy büntetlenül semmit, hiszen az ítélete olyan, mint a kétélű kard, mint a balta, amely lesújt, kivág, megsemmisít mindent, ami nem tetszik neki.

Az ember keresésének hosszú és keserves útja vezetett odáig, hogy megtaláltuk az igazi Istent, aki türelmes, a rosszat nem rója fel, mindenkinek megbocsát, nem hatalmaskodik, nem fenyeget, nem gyűjti a rossz pontokat, hogy a végén letörlessze mulasztásain-

kat és bűneinket. Ellenkezőleg, minden nap, minden percben érezteti velünk jóakarátát, áldását és szeretetét.

Be kell vallanunk, hogy az előbbivel azért nem tudtunk mit kezdeni, mert sok köze nem volt Istenhez, sokkal inkább saját önző vágyainkhoz, az igazságosság könyörtelenségéhez, amely jöttányit sem enged a 48-ból, és mindenkinek azt adja, amit megérdemel, vagy már itt, vagy legkésőbb a túlvilágon. Hogy túlléptünk ezen, igencsak ideje volt. Persze a másik Istennel sem tudtunk dűlőre jutni. Túl engedékeny, túl megbocsájtó, túl elnéző a gonoszokkal szemben. Ha velünk ilyen, az nem baj, sőt, „de másokkal azért nem kellene”.

Tulajdonképpen mindkét isten mi vagyunk. Magunkban, belül van valami zűrzavar, amit karácsonyig jó lenne rendbe hozni. Ehhez azonban el kellene fogadnunk a jézusi figyelmeztetést: „istenek vagytok” (Jn 10,34)! No igen, de melyik? A baltátlan vagy

a baltás, a megbocsátó vagy az örök számonkérő, az emberi kiszolgáltatottságot elfogadó vagy az ellentmondást nem tűrő basais-ten? Az utóbbit illetően Jézus egyértelműen megmondta a tanítványainak, hogy elég a kardos, baltás, erőszakos Istentől (Lk 22,38.51). No, de ha elég, akkor mi lesz az igazsággal és az étellel (Jn 14,6), mi lesz Jézussal és az Istenország igazságával? Ha Isten országa „nem innen való” (Jn 18,36), akkor hogyan lesz idevaló?

Először is engedjünk több időt és teret Isten mindennapos rohanásaink mögé rekesztett Lelkének, hogy átjárja fogalmainkat, gondolatainkat, vágyainkat, mert csak így és általunk lesz jelenvalóvá és érthetővé az, amit Jézus közénk hozott, a hitünk abban a szelíd, gyenge és kiszolgáltatott, bennünk lévő Istentben, aki nem Betlehemben jelenik meg látható módon, hanem ott és akkor, ahol élünk, mozgunk és vagyunk (vö. ApCsel 17,28).

December 11. – Advent 3. vasárnapja – Mt 11,2-11 – Legyünk Jézus megjelenítői!

Mit hallanak és mit látnak tőlünk? A minap beszélgettem egy ismerőssel, és megdöbbenéssel hallottam vissza, amit valaki a neten tartott elmondandónak. Szinte habzó

szájjal szidta a katolikusokat és a Vatikánt mint minden létező rossz forrását, persze mindezt a szeretet és a jézusi jóakarát nevében. Megszéppenve kezdtem tünődni: Tényleg így állunk? Mit tudunk felmutatni Jézustól napjainkig, önmagunk kibontakozásán kívül?

A történelem jobbra arról szól, amit mi tettünk a jézusi üzenettel, és jóval kevésbé arról, hogy mit tett a jézusi üzenet velünk. Az első dolgunk volt az örömhírből kihagyni a végsőig való elkötelezettséget és másokért valóságot, és helyébe becsempésztük az önmagunknak valóságot és az ember önkifejlődését. Felépítettük az egyházat a római birodalom köveiből, mert mi azt ítéltük alkalmasnak; Páltól tanultunk teológiát, a római jogból alkotunk kánonjogot, életünkbe beszerkesztettünk szertartásokat, a szentéseket, amelyekkel hatalmat ad-

tunk magunknak a többiek fölött, hogy megőrizzük megközelíthetlenségünket, ahelyett hogy az elkötelezettség és a szeretet köveire alapítottuk volna a jézusi közösséget.

Elmélyedtünk a pénzforgatás tudományában, hiszen az az élethez elengedhetetlen, és annyira lekötött minket saját magunk kibontakoztatása, hogy közben nem vettük észre az emberek szükségét. Úgy éreztük, van nekünk is elég bajunk, majd ha azokat már megoldottuk, jöhetnek a mások gondjai. Ha komolyan elmélyedünk Jézus hétköznapijaiban, észrevehetjük, hogy neki sem volt minden száz. Állandó megfigyelés alatt élt, minden szavát, minden cselekedetét besúgók lesték. Tanítványaival gyakran még kenyerük, de még evésre szánt idejük sem volt, de arra mindig kész volt, hogy aki keresi, megtalálhassa őt, és nála megtalálja a következő lépést.

Hirdetés

Amint októberi számunkban már jeleztük, mostani számunkkal sajnos véget ér folyóiratunk nyomtatott megjelenése, és az internetes folytatás mikéntje egyelőre bizonytalan.

Mindenesetre a vasárnapi elmélkedések folytatása mindenképp szándékunkban áll, és terveink szerint az elmélkedések olvashatók lesznek ezen a címen:

<https://bokorportal.hu/elmelkedések.php> – „Vasárnapi elmélkedések”.

Mi a valódi hír, amit Jézus ránk bízott? Mit hallottak és láttak Jézustól a küldöttek? „A vakok látnak, a sánták járkálnak, a leprások megtisztulnak, a süketek hallanak”, és akik ezer okból a társadalom perifériájára kerültek, nálunk találhatják meg az örömhírt. Van még két hetünk, hogy alkalmassá tegyük magunkat arra, hogy minket látva és

hallva gyanút fogjanak azok, akik eddig türelmesen kísérleteztek azzal, hogy megtalálják bennünk Jézus megjelenését. Jézushoz tartozásunk kötelez minket, hogy visszahozzuk az elcsendesedést, a szeretetet, a megbocsátást, az elköteleződés örömét, és megkeressük azokat, akikhez Jézus általunk akar eljutni. Mi vagyunk a küldöttek, akiknek

meg kell vinnünk a jó hírt, hogy Isten nincs messze, karnyújtásra van tőlünk, akár kicsik, védtelenek vagyunk, akár szenvedők vagy családostok – és akkor akármilyen vak, elvakult, süket, hitevesztett, béna vagy beteg azzal a reménnyel tekinthet ránk, hogy bennünk megbízhat, mert bennünk Jézusra talál.

December 18. – Advent 4. vasárnapja – Mt 1,18-24 – Részt venni Isten játékában

Ne félj attól, hogy az Isten gondolata legyenél! – Szeretnénk mindig belelátni Isten terveibe, gondolataiba a sajátunkat. Gyermekkorunkban még természetes bizalommal játszottunk bújócskát, bár jobban örültünk, ha mi találtuk meg előbb a másikat. Biztosak voltunk abban, hogy miközben behunyjuk a szemünket és számolunk, nem változik semmi, és minket nem találnak meg gyorsan. Isten is szívesen játszik velünk bújócskát, néha álruhát ölt, és lesi, hogy felismerjük-e. Mi úgy érezzük, hogy már komoly felnőttek vagyunk, és nem szeretjük, ha játszanak velünk. Pedig már a Biblia első lapjain is megtaláljuk a bújócskázó Istent, aki sok helyen és váratlan módon keresi a találkozást velünk: hol hatalmas fa árnyékában, hol csipkebokor lobogó lángjában, hol csendes szellő susogásában (1Móz 3,8; 8,1-15; 2Móz 3,3-7; 1Kir 19,9-13).

Sokszor ott is ott van, ahol eszünkbe sem jutna őt gyanítani: egy gyermeki kacagásban, egy hajléktalan hálás mosolyában, egy betegágy halk sóhajában, egy hal-

dokló kisimuló arcában, egy keresztre feszített végső hörgésében, egy részeg vagy drogos földre teperő kábulatában, egy ránk nehezedő teher súlyában, egy ránk ragasztott igaztalan bélyeg hordozásában (Mt 1,19; Jn 8,41). Lehet, hogy úgy érezzük, mint József, az ács: rászedtek engem; ahogy Jeremiás próféta is sóhajtozott: „Rászedtél, Uram, és én hagytam, hogy rászedj. Erősebb voltál nálam, és legyőztél. Nevetségessé váltam napról napra: aki csak lát, mind kicsúfol” (Jer 20,7).

Komoly és mélyen megrázó élmény Isten játékában részt venni. Ahogy József Attila írja Isten c. versében:

*Hogyha golyóznak a gyerekek,
az Isten köztük ott ténfereg.
S ha egy a szemét nagyra nyitja,
golyóját ő lyukba gurítja.
Ő sohase gondol magára,
de nagyon ügyel a világra.
A lányokat ő csinosítja,
friss széllel arcuk pirositja.*

Akinek nincs bizalma a játékhoz és a játékvezetőhöz, és nem alkalmazkodik a játékszabályokhoz, an-

nak a játék csak szenvedés lesz. Jókedvében Isten játszótársául választott minket. Jézus által megkaptuk az instrukciókat: Nem az én akaratom a fontos, hanem azé, aki válogatott csapatába hívott.

Ha a játékban meg akarod találni örömet, engedd a másikat is játszani! Akkor is örömmel és teljes beleadással játsz, ha vesztesre áll a meccs! Ha megérted a másik örömét, és együtt örülsz vele, a tied kétakkora lesz. Ha bízol a másikkal, ő is bízni fog benned. Ha részt adsz Istennek életedben, te is részese leszel az ő életének.

Ha valaki tudta, mi lakozik az emberben, akkor Jézus biztosan, és mégis ezt a gyenge, állhatatlan, gyűlölködésre hajlamos embert hívta meg csapatába. A tanítványoknak és akik nyomukban tanítványokká lettek, egyetlen feladatuk lett: felkészülni az Istennel való játékokra, felismerni az emberekben rejtőző Istent, és engedni, hogy Isten általuk megjelenjen ott és azokban a körülményekben, amelyekben éppen vagyunk.

December 25. – Karácsony – Jn 1,1-18 – „Övéi közé jött, de övéi nem ismerték fel.”

Milyen furcsa! Azt olvassuk: övéi közé jött. Na, de kik is valójában az övéi? Csak nem a bűnös, gonosz és elvetésre méltó emberek? Ki az, aki azzal dicsekszik, hogy a családjában milyen botrányos események és személyek voltak? Ki az, aki nem azzal akar érdemeket szerezni, hogy milyen elegáns és különleges családból származik? Jézus minket tekintett övéinek, és bízni tudott bennünk, hogy mi megtaláljuk az emberekben Istent.

Övéi nem ismerték fel. És mi mit látunk bennük? – A pásztorok, akik először pillantottak az istállóban nyöszörgő pici gyermekre, vajon mit láttak? Az anyját, az apját és az újszülöttet, és úgy tűnik, nekik ez elég volt. No, nem mennyei kórusműveket hallgattak, hanem egy hétköznapi család ünnepi örömét, és

ők sajátjuknak érezték a mások örömét, és meglátták a kicsinység értékét. A János-féle megfogalmazásban ott rejtőzik az ember, akinek egyetlen vágya, hogy részesüljön Isten hatalmában és dicsőségében, mert nem tudott szabadulni a hatalom csábításából.

Nem véletlen, hogy az Istenhez tartozás elengedhetetlen kelléke a hatalom, csak hogy a Jézustól kapott hatalom nem hatalmaskodásra, hanem szolgálatra szól, a másik ember megértésére, megsegítésére, vagyis az Isten fiaivá válásra. Az Istenország nem a hatalom megistenítésről szól, hanem az emberi gyengeség és kiszolgáltatottság vállalásáról, arról, hogy legyen bátorságom enyéimnek tekinteni azokat, akik nem hajbókolnak előttem, akik messze szakad-

tak az isteni útról, akik elidegenedtek a jótól, és már nem tudnak hinni:

*Akit egyszer porig aláztak:
porig kell azért lehajolni,
a méltósága-vesztett sorshoz
méltóság-vesztve igazodni.
Előtted ember ráng a porban?
Megértem: belerúgni könnyebb.
Még emberibb átlépni rajta
könnyed sikkjével a közönynek.
Mentséged is van, ha lelked
bátortalan feddése rád vall:
másokért őrzött tisztaságod
nem szennyezheted más porával.*

(Baranyi Ferenc: Porvers)

Jézus az övéi közé jött, olyanok közé, akik vakok és süketek voltak, és mégis kiválasztotta őket, pedig tele voltak értetlenséggel, kérdésekkel, olyanokkal is, amiket fel sem

mertek tenni, mégis látni akartak, Isten szemével. Megragadta őket a jézusi elszántság és elköteleződés, hogy mindenki, aki keresi, megtalálja és megértse a közöttük lévő Isten-országot.

Január 1. – Újév napja – Lk 2,15-21 – Lehetséges tanulságok

Kedves Testvérek! Szeretettel köszöntelek Benneteket a 2023. év első napján a szokásos újévi jókívánsággal: Bízunk Újra Életünket Krisztusra! Úgy legyen!

No de a mai evangélium üzenetei felsorolásképpen:

– Szükségünk van egymás biztatására.

– Istennek égen-földön vannak munkatársai. Például az angyalok nekünk is segítségünkre vannak, mi is segíthetünk Istenünknek.

Ne annak örüljünk, hogy kígyókon és skorpiókon járhatunk, vagy hogy hatalmat tudunk csinálni küldetésünkéből, hanem hogy Isten sajátjainak ismer, és ránk bízva önmagát, övéi sorsával együtt. Jézus

– Isten közli, érzékelteti szándékát: szükség szerint belső világom keresztül, vagy a körülményeim keresztül.

– Az érdeklődés, a nyitottság fontossága, ennek a fent említett szándéknak való engedelmisség (a pásztorok azonnal útra keltek).

– Belső történetek figyelése, amiknek külső megnyilvánulása is lehet.

– Élmények megosztása, s ennek a hallgatóra tett pozitív hatásai.

egyetlen álma, hogy megértjük a betlehemi kicsinység és kiszolgáltatottság értelmét. Ez az, amivel meg tudjuk látni magunkban és egymásban az isteni szerénység és másokért valóság jézusi lelkületét.

– Az eseményeknek üzenetük, jelentéstartalmuk van.

– Feladat, esemény végeztével tapintatos visszavonulás.

– Dicsőítés, imádás a mi imáinkat is színezza.

– Mária és József Istenre hallgatása példamutató, de az is, ahogyan betartják az előírásokat.

Kívánom, hogy a felsoroltakban találjátok meg azt, ami megérint, a Nektek szólót, az elgondolkodtatót!

Január 8. – Jézus keresztsége – Mt 3,13-17 – Személyre szabott üzenetek

Van olyan rész az Írásban, amit szívesen átugrok. Nem tudok közel jutni hozzá, vagy nem tud közel jutni hozzám. Ez a szakasz is ilyen volt. Eddig. Most a szükség megbontja ezt a hagyományt. Lássuk, mire megyünk egymással!

Ami elsőre szembejött, azok a személyemre szabott üzenetek: a két egymásnak feszülő akarat, azután az akaratok egymáshoz simulása, továbbá Atyánk véleménynyilvánítása.

Ha mások rám vonatkozó akaratával, elképzelésével találkozom, első reakcióm az ellenállás. Ezzel sok baja van környezetemnek, jogosan. Idő és munka kell hozzá, hogy kisimuljon bennem a dolog, és elfogadjam mások akaratát, vagy ők elfogadják az enyémet, vagy közös eredményre jussunk. Persze minden esetben fontos a kellő magyarázat, érvelés, mint ahogy Jézus tette.

Keresztelő János ellenállása nagyon is érthető. Életének egyetlen

feladata volt, Jézus előfutárának szerepe: „előkészíteni az utat”. A „Neki növekednie kell, nekem ki-sebbednem” tudata átszötte jellemét. Ez a helyzet ezeknek a törekvéseknek cáfolata lehet. Jánosnak ezzel kapcsolatos érzése kifejeződik ebben: „Nekem van arra szükségem, hogy te meríts be engem.” Hitelte lenné válik, amit eddig hirdetett, így ő is bizonytalanná válhat a küldetése tartalmában.

Itt megint van számomra üzenet: Ha más áll ellen a jóakaratomnak, öneki is megvan az elfogadható, kézenfekvő magyarázata.

Aztán szózat hangzott... Az első része rám is vonatkozhat, mindannyiunkra vonatkozhat, „Ez az én szeretett fiam”..., lányom. Hiszem, hogy így van. Hiszem, hogy szeretett lánya vagyok Atyámnak. Hiszem, hogy bűnös, nem bűnös, mindenki szeretett fia, lánya Istennek

A szózat második része: „...akiben kedvem telik”. Igyek

szem, hogy ezt is mondhasa, nekem is mondhasa. Bár talán nem jutalomnak szánta. Talán kedve telik bennünk. Hiszen alapvetően jók vagyunk. Az abszolút jó csak jót alkothat. Ennél buzdítóbb, vigasztalóbb, melengetőbb szavakat senki nem mondhat gyermekének, fiának, lányának. Annyi, de annyi minden van ebben a három szóban. Például: örülsz neked, értékes vagy, jó vagy így, ahogy vagy, kisüt a Nap, ha látlak, jó veled....

Mondjuk ezeket gyermekeinknek! Ne akkor, ha valami sikerült nekik, vagy elvégezték azt, amiért napok óta nyúztuk őket, hanem csak úgy. Minden érdem nélkül. Nagyobb szükségük van rá, mint minden egyébre, amivel elhalmozzuk őket!

Nekünk is szükségünk van rá, hogy tudjuk: ha figyelmesen élünk, akkor érezzük is Istenünk felénk irányuló személyes szeretetét.

Január 15. – Évközi 2. vasárnap – Jn 1,29-34 – Sokaktól lehet tanulni

Ebben a részben a Keresztelő fénylő, sugárzó jelenség.

Már az első versben felismeri Jézust, és Isten Bárányának nevezi.

Tudja a helyét, szerepét, vállalja feladatát. Határait is ismeri. Isten látomásban erősíti meg őt: Jézusra galamb képében száll a Lélek, ami a keveretlenség szimbóluma. Ugyanúgy nekünk is szükségünk van a megerősítésre és Isten Lelkére.

Jánosnak volt kapcsolata, érzékenysége, antennája Isten felé.

„Fogta” Isten mondanivalóját, közlését. Belesimult az akaratába. János is küldött volt, akárcsak Jézus. Alázata is példaértékű. A két keresztség közti különbségről is beszél: vízzel való az övé, Lélekkel való Jézusé. Tanúságot is tett Jézusról. Nekünk is feladatunk a tanúskodás Jézus mellett.

Már nem tartozik e részhez, és nem is tudunk arról, hogyan „vette” János, hogy nem hívatott meg a tanítványi koszorúba. Amiről tudo-

másunk van, az az elbizonytalanodása. S ez nagyon is emberi vonás.

Jézusom! Nemcsak Tőled, hanem Jánostól is lehet tanulni, akárcsak a körülöttem levőktől, és a mi körülöttünk levőktől is. Ez is egy nagyszerű ajándék, amiért hálásak lehetünk. Köszönjük. Dicsőség ezért is Istenünknek!

Január 22. – Évközi 3. vasárnap – Mt 4,12-23 – Meghívás emberhalászatra

Máshol is olvasunk arról, hogy Jézus szemében Keresztelő János –

nem találom jobb szót – nagy ember volt. Értékelte a küldetésébe való

belesimulását, lelki erejét, tudatoságát. Elfogása is mélyen érinthette.

Jézus miért éppen ezt a vidéket szemelte ki igehirdetése első helyszínének? Mi is sokszor vagyunk úgy, döntünk úgy, hogy a feladat legnehezebb oldalán kezdjük a munkát. Ez a vidék a Békés–Dalosfordítás magyarázó lábjegyzete szerint elvadult, sötét gondolkodású, hiányos erkölcsű emberek lakta hely volt.

Jézus tanítást kezdő mondatának szavai szinte szó szerint ugyanazok, mint János kezdő mondatának szavai.

„Térjetelek új felismerésre, mert közel van a mennyek királysága!” Az emberiség általában és amióta létezik, Istent csillagos távolban tudta, hitte. Egy kicsit vagy nagyon, még mi is magunkon kívülre helyezzük. Már ez is felforgató bejelentés: „Közel van...” Honnan tudja, hol van Isten királysága? Hogy merészel ilyet kijelenteni? Akkor

nem kell közvetítő, hogy elérjünk valamit Istennél? Hát nem az áldozat, nem a papok, nem az ajándékok nyerik meg a Fenség jóindulatát? Lehet, hogy nem is rajta múlik sorsunk bármerre való fordulása? Lehet, hogy nem kell elzarándokolni sehova, mert itt van, közel van? Csak fel kell emelni a szemünket, vagy becsukni? Ilyen egyszerű volna? Egyszerű, mint egy falat kenyér.

Látjuk, olvassuk, hogy a pusztában tartózkodás alatt Jézus felméri képességeit, feladatát, s a körülményeket, a lehetőségeit. De amikor ott áll, és élesben megy már a dolog, szembesülni kényszerül a feladat nagyságával, azaz hogy milyen elferdült, esetenként felfordult, emberségből kifordult világot kell meggyőznie, talpára állítania, akkor munkásokat vesz maga mellé. János útkészítő munkájának is köszönhető a gyors reakálás. „...akkor tüstént

otthagyták hálójukat, és követték őt.” Nem a papi rendből válogatta tanítványait. Az igaz, hogy csábító ígérettel párosult a hívás: „Majd emberek halászaivá teszek titeket.” Ez nagyon vonzó feladatot jelent. Embereket gyűjteni Istennek. Meggyőzni, érvelni. Milyen szerencse, hogy induláskor még nem látni a nehézségeket. Talán sok mindent el sem kezdenénk.

A szakasz befejezése még a kezdeti lelkesedés iramát mutatja: zsinagógában tanítás, hirdetés, gyógyítás. A fogadás is jóindulatú.

Aztán az iram lassul, legalábbis nálunk. Főleg, ha gáncsoskodással, meg nem értéssel szembesülünk. Az örömhír nekünk is örömhír. Erőt, lendületet, lelkesedést kapunk belőle. Olvassuk, és folytassuk a munkát!

Január 29. – Évközi 4. vasárnap – Mt 5,1-12 – Kik a valóban boldogok?

Hamar szétfutott Jézus híre, ami nem csoda, hiszen az ember rendkívüliségre vágyó teremtmény, de főleg olyan rendkívüliségre vágyunk, ami felemel a sárból: Itt van egy ember, aki minden betegséget meg tud gyógyítani! Talán ő az, akit az Írás megígért? Közben tanít is. Igaz, hogy nem nagyon érhető – de ekkor már tömeg várta.

Jézus pedig rálépett a tyúkszemünkre: Boldogok...

Boldogok, akik türelmesen kiváráják, míg nyernek a lottón. A remény hal meg utoljára, és nyernek néha valamit, hogy abba ne hagyják

a lottózást.

Boldogok, akik félmármoros állapotban, vidáman nem törődnek senkivel, hisz oly vidám így az élet. Csak másnaposság ne lenne!

Boldog, aki kiharcolja magának, ami jár. Igaz, hogy az arcáról is lement a bőr e harcban, de gyarapodott valamicskét.

Boldogok, akik nem kíváncsiak Isten igazságára, lubickolnak langyos hitükben, szívüket, fülüket becsukják mindazok előtt, akik mást mondanak, így nem kell megváltozni.

Boldogok, akik nem hagyják ma-

gukat megkárosítani, két forintot is visszakérnek, ha találkozunk...; akik egy kis csalással haszonra tesznek szert...; akik nem veszik észre a szomszédban dúló háborút: „semmi közöm hozzá, nem szólok bele...”; aki elismeri, hogy a főnöknek igaza lehet, csak szembe fogja majd dicsérni a főnököt, csak szembe!...; és boldogok akiket dicsérnek az emberek. Elvették jutalmukat.

De aki vállalja *ezen ellenkezőjét*, aki vállalja a Lélektől indított szegénységet..., a sok igaztalanság miatti könnyeket..., a szelíd utolsó maradást..., a fáradozást az igazság kiderítéséért..., mások tartozásának elengedését..., az emberek lenézését a mulysága miatt, amiért nem a saját és gyermekei előnyéért küzd..., aki vállalja az egymásra acsarkodók közé állást..., a futást az üldözők előtt... és a gyalázatot, amit kap mindezen magatartásáért – Jézus szerint az ilyen ember **BOLDOG**. Már a jelenben részese egy olyan birodalomnak, ahol minden valódi. Olyantól kap bátorítást, aki tud adni bátorságot. Kap világosságot, amivel meglátja az igazit s az igazat. Visszakapja az elnéző szeretetet, amit gyakorolt. Már itt is érzékelhetően körülveszi a mennyország. Jézusért magáláztatást kapni már közben is jó érzés, hát még majd...

Valamikor, valaki (nem tudok utánanézni, ki volt) így határozta a boldogság fogalmát: *Mindent birtoklás, az elvesztés félelme nélkül.* Mintha Jézus csupa olyan dolgot ígérne, amit nem lehet elveszíteni.

